

СПРАВА «ЯКУШЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF YAKUSHCHENKO v. UKRAINE)

(заява № 57706/10)

Стислий виклад рішення від 24 жовтня 2019 року

Квартиру заявника у м. Одесі було продано на підставі довіреності. Заявник звернувся до суду, стверджуючи, що довіреність була підробленою і квартиру продано незаконно. Під час судового провадження нотаріус повідомила, що не засвідчувала довіреності та надала витяг з реєстру про реєстрацію нотаріальних дій, в якому був відсутній запис про видачу оскаржуваної довіреності. Крім того, було призначено експертизу підпису заявника на довіреності. Суд задовольнив позов заявника, визнавши довіреність та договір купівлі-продажу квартири недійсними.

Апеляційний суд скасував рішення суду першої інстанції, зазначивши, що покупець квартири не був повідомлений про судові засідання, і передав справу на новий розгляд до суду першої інстанції. Суд першої інстанції відмовив заявнику у задоволенні позову, встановивши право власності на квартиру за покупцем та зазначивши, що договір купівлі-продажу був належним чином посвідчений нотаріусом, а проведена експертиза не могла бути підставою визнання договору купівлі-продажу недійсним, оскільки це була експертиза копії довіреності. До того ж заявник не клопотав про виклик нотаріуса, яка засвідчила довіреність як третьої сторони.

Апеляційний суд, не взявши до уваги аргументи заявника, відмовив у задоволенні його скарги та залишив рішення суду першої інстанції без змін.

Верховний Суд України також відмовив у задоволенні касаційної скарги заявника, встановивши, що рішення судів нижчих інстанцій були законними та обґрунтованими.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 та статтю 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на несправедливість судового провадження у його справі, зокрема, що національні суди не розглянули належним чином його важливі аргументи.

Європейський суд, розглянувши скарги заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції, зазначив, що національні суди безпідставно та у зневажливий спосіб, без проведення відповідного аналізу відкинули твердження та докази заявника. Також національні суди не дотримались свого зобов'язання обґрунтовувати свої рішення. У зв'язку з цим Європейський суд констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

Щодо скарги заявника за статтю 13 Європейський суд зазначив, що немає необхідності розглядати її окремо, оскільки вона пов'язана з вже розглянутою.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;

3. *Постановляє*, що немає необхідності розглядати скаргу за статтю 13 Конвенції;

4. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 2 400 (два тисячі чотириста) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись як відшкодування моральної шкоди;

(ii) 500 (п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись заявнику як компенсація судових та інших витрат; ця сума має бути сплачена на банківський рахунок його представника, пана М. Тарахкала;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»